

So spacious!

Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ των Planets οδήγησε στη δημιουργία του αρκετά μεγαλύτερου αλλά παρόμοιας φιλοσοφίας σχεδίασης **Enterprise**, το οποίο εξακολουθεί να είναι ένα βολικό σε μέγεθος και σχετικά προσιτό κχείο δαπέδου. Αυτή τη φορά, η παντοκατευθυντική διασπορά στηρίζεται σε μια νέα διάταξη που παραπέμπει οπτικά στο ομώνυμο διαστημόπλοιο από τη σειρά Star Trek.

Ελάχιστοι είναι εκείνοι οι κατασκευαστές που σχεδιάζουν παντοκατευθυντικά κχεία με συμβατικές μονάδες μεγαφώνων. Δεν πρόκειται για καινούργια ιδέα, βέβαια, καθώς τέτοιες απόπειρες καταγράφονται εδώ και δεκαετίες. Η τοποθέτηση μονάδων μεσαίων-υψηλών στις πλάτες συμβατικών κχείων (σχεδιάσεις bipolar) φλερτάρουν με το ιδεώδες της πολύ πλατιάς διασποράς, ιδανικά σε γωνία 360°, ενώ το τυπικό παντοκατευθυντικό κόνσепт περιλαμβάνει πολυεπίπεδες καμπίνες με μεγάφωνα σε όλες σχεδόν τις πλευρές τους και, αντίστοιχα, περίεργα φίλτρα διαχωρισμού και «παιχνίδι» με τις φάσεις ώστε άμεσος και ανακλώμενος ήχος να συνεργάζονται αρμονικά στη θέση ακρόασης. Όπως ίσως αντιλαμβάνεστε, αυτή η προσέγγιση είναι δύστροπη, μπλεαλίδικη και αμφίβολης αποτελεσματικότητας ενώ ακόμη και το απλό bipolar σενάριο δεν έχει πια παρά ελάχιστους οπαδούς και κατασκευαστές να το υπηρετούν, αφού σε γενικές γραμμές δεν είναι καθόλου εύκολο να «ράψεις» στα πεδία του χώρου, του τόνου και του χρόνου μεγάφωνα με τόσο διαφορετική τοποθέτηση (σκεφτείτε ότι ήδη προβληματίζουν κατά τη σχεδίαση του φίλτρου τα αρκετά δημοφιλή πλευρικά τοποθετημένα γούφερ...).

Μιλώντας λοιπόν για το ιδεώδες της παντοκατευθυντικότητας, κανείς σκέφτεται περίεργους μετατροπείς που ταλαντώνονται σε στέρεη γωνία 4π, όπως για παράδειγμα στα κχεία της MBL. Οι χοάνες, τα μιμιμαλιστικά φίλτρα και τα απλούστατα σχέδια δύο δρόμων είναι τα μόνα που δεν μας έρχονται στο νου, καθώς με αυτές τις τεχνικές οι διασπορές ακολουθούν εντελώς διαφορετικούς κανόνες. Εδώ λοιπόν έβαλε το χεράκι της η γερμανική εταιρία, παρουσιάζοντας το μοναδικό στην αγορά είδος κχείου που μπορεί να περιγραφεί ως παντοκατευθυντική χοάνη εμπρόσθιας φόρτισης (FLH) και μάλιστα στα πλαίσια σχεδίων αποκλειστικά δύο δρόμων και με απλούστατα φίλτρα. Το σημείο-κλειδί στα Duevel ήταν (και είναι) η τοποθέτηση ειδικών διασπορών επάνω από οριζόντια μονταρισμένες μονάδες, οι οποίοι δημιουργούν φορτίσεις χοάνης σε γωνία 360°. Το κανονικό, πλήρως ανεπτυγμένο σχέδιο των Γερμανών περιλαμβάνει απόλυτη συμμετρία γύρω από τον κατακόρυφο άξονα, όπως συμβαίνει με τα μεγαλύτερα μοντέλα της εταιρίας. Από την άλλη, ήταν αναμενόμενο η ιδέα αυτή να προσαρμοστεί στις εισαγωγικές κατηγορίες τιμών με τους αναπόφευκτους συμβιβασμούς, κάτι που συνέβη με το εισαγωγικό Planets. Το κχείο αυτό αποτέλεσε μια λίαν επιτυχημένη προσθήκη στη γκάμα της εταιρίας, καθώς ό,τι του λείπει σε απόδοση δίπλα στα μεγαλύτερα μοντέλα το αναπληρώνει με το εκπληκτικό στυλ που του χαρίζουν οι δύο αστραφτερές σφαίρες επάνω από τα μεγάφωνα. Οι συμβιβασμοί του Planets περιλαμβάνουν μια πιο εύκολη-συμβατική τοποθέτηση και των δύο μεγαφώνων στο ίδιο οριζόντιο επίπεδο, δηλαδή στην άνω πλευρά της καμπίνας, κάτι που «σπάει» την κατακόρυφη συμμετρία (και επιβάλλει άλλη φόρτιση μπάσου), καθώς και μια λειτουργία των διασπορών που συνεισφέρει περισσότερο σε διάχυση παρά σε ενίσχυση (μέσω χοάνης) της εμπρόσθιας ακτινοβολίας τους. Για το πρώτο, οι Γερμανοί κατέφυγαν σε συμμετρικά σχεδιασμένα κχεία στον οριζόντιο άξονα (τα τουίτερ από έξω ή από μέσα, αναλόγως τοποθέτησης, άρα μιλάμε για αριστερό και δεξί κχείο). Για το δεύτερο δεν μπορούσαν να κάνουν

ΤΟ ΝΕΟ ΚΧΕΙΟ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΠΛΕΟΝ «ΔΙΑΣΠΟΡΕΑ ΧΟΑΝΗΣ» ΣΤΑ ΠΡΙΜΑ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΜΙΑ ΕΝΤΕΛΩΣ ΝΕΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΕΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΟ ΓΟΥΦΕΡ Η ΟΠΟΙΑ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΣΑΦΩΣ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΣΤΙΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΣΑΙΩΝ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ.

και πολλά πράγματα λόγω περιορισμένου χώρου κι έτσι το μεγαλύτερο Enterprise ήρθε ως μια φυσιολογική εξέλιξη του Planets. Το νέο ηχείο περιλαμβάνει πλέον «διασπορέα χοάνης» στα πρίμα αλλά και μια εντελώς νέα διάταξη επάνω από το γούφερ η οποία, κατά τη γνώμη μου, επιτρέπει σαφώς καλύτερες επιδόσεις στην εστίαση και την παρουσία των μεσαίων συχνοτήτων δίπλα στο μικρότερο μοντέλο.

ΑΠΟ ΚΟΝΤΑ

Το ηχείο δείχνει κατά 50% μεγαλύτερο από το μικρό του «αδελφάκι» και παραμένει κομψό και εξωτικό, παρά την απουσία των σφαιρών. Η καμπίνα είναι της ίδιας φιλοσοφίας, πλήρως ορθογώνια και με έξοχο φινιρίσμα (πολύ καλή η λευκή λάκα των πλευρών και η μαύρη ματ βαφή της άνω πλευράς στο ηχείο της δοκιμής). Φορτίζεται από down firing οπή/σωλήνα, ο οποίος βρίσκεται «απέναντι» από το τούιτερ, με την οπίσθια ακτινοβολία του γούφερ να ακολουθεί μια ιδιότυπη εσωτερική διαδρομή. Η καμπίνα του Enterprise δεν συγκεντρώνει ιδιαίτερα μεγάλη μάζα, δείχνει όμως αρκετά αδρανής ενώ η στήριξή της γίνεται με τέσσερα ορθογώνια μεταλλικά πόδια που καταλήγουν σε πλαστική πατούρα και αφήνουν τον απαιτούμενο χώρο για την εκτόνωση του μπάσου. Ο εξοπλισμός σε μεγάφωνα περιλαμβάνει ένα τούιτερ μεταλλικού θόλου με γρίλλια που βρίσκεται «βυθισμένο» μέσα σε κλασικό διασπορέα και, δίπλα του, ένα γούφερ με κώνο από ανθρακονήματα περί τις 6,5 ίντσες. Υποθέτω ότι η γεωμετρία είναι τέτοια ώστε τα δύο ακουστικά κέντρα να ταυτίζονται επί του επιπέδου που ορίζουν, όπως φαίνεται και με το μάτι. Το μεν

τούιτερ ακτινοβολεί σε μια διάταξη σαν «σβούρα», που δημιουργεί την ιδιότυπη φόρτιση χοάνης που έχουμε γνωρίσει στα μεγαλύτερα Duevel. Το δε γούφερ «βλέπει» επάνω του έναν μεγάλο δακτύλιο με τέσσερις ακτίνες που κάμπονται και συγκλίνουν προς τα κάτω και προς το κέντρο της διάταξης, όπου και καταλήγει σε «οβίδα» οι οποία κοιτάζει προς τα επάνω, θυμίζοντας έτσι phase plug. Τόσο ο δακτύλιος όσο και οι ακτίνες έχουν άψογα στρογγυλεμένες ακμές ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι η όλη διάταξη είναι μασίφ μεταλλική και εμπνέει απόλυτη εμπιστοσύνη με τη στιβαρότητά της. Καθώς κοιτούσα το Enterprise και τον ιδιότυπο αυτό διασπορέα του γούφερ, μου ήρθε ότι... κάπου το έχω ξαναδεί και, πράγματι, θυμίζει έντονα παρόμοιες διατάξεις που χρησιμοποιεί η PMC στα μεγάλα της ηχεία εμπρός από τα γούφερ (υποθέτω ότι οι μεταλλικές ακτινωτές διατάξεις σε αυτά λειτουργούν και ως ψήκτες) χωρίς να μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι η ιδέα ανήκει 100% στους Βρετανούς ή εμφανίστηκε παλαιότερα από κάποιον άλλο κατασκευαστή.

Από την άλλη, το σημείο-μπελάς του Planets πέρασε και στο Enterprise, δηλαδή η χούφτα με τα βύσματα που βρίσκεται, ατυχώς, σε δυσπρόσιτο σημείο, δίπλα στο downfiring ρεφλέξ και πολύ κοντά στο πάτωμα. Αφενός, πρέπει να «ξαπλώσετε» το ηχείο για να το συνδέσετε. Αφετέρου, μεγάλα βύσματα και χονδρά καλώδια δεν θα ταιριάζουν εδώ καθώς εύκολα θα βρουν στο πάτωμα με κακή πρόγνωση για τη σταθερότητα του ηχείου και τους μικροφωνισμούς του καλωδίου, ενώ ο χρήστης καλό είναι να δρομολογήσει το καλώδιο μακριά από την οπή του ηχείου. Η τοποθέτηση των βυσμάτων με κλίση υποτίθεται ότι είναι εκεί για εργονομικούς λόγους αλλά δεν βοηθάει ιδιαίτερα την κατάσταση κι έτσι προτείνω να χρησιμοποιήσετε ένα εύκαμπο καλώδιο γυμνό (χωρίς τερματισμό) ή με μικρό δίχαλο.

ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

Το Enterprise διαθέτει αναμφίβολα τον χαρακτηριστικό ήχο της γερμανικής εταιρίας, ο οποίος διακρίνεται για την κυριολεκτικά αχανή ανάπλαση των χωρικών πληροφοριών, την παντελή έλλειψη κατευθυντικότητας στη διασπορά και την εξαιρετική καθαρότητα και ελευθερία, ανεξαρτήτως μοντέλου. Η έννοια της ακρίβειας αποκτά στα Duevel μια αρκετά διαφορετική υπόσταση δίπλα σε ένα συμβατικό ηχείο, πόσο μάλλον ένα κλασικό μόνιτορ, καθώς οι λεπτομέρειες της ηχογράφησης δεν καθοδηγούνται από τα συνήθως «κυριαρχικά» πρίμα, τα οποία επιβάλλουν στο σύνολο τα δικά τους χαρακτηριστικά, όπως φαίνεται και από τις μετρήσεις step response που περιλαμβάνουν σχεδόν πάντα μια χρονική προπορεία για το τούιτερ αλλά και από τη σχετική ευκολία με την οποία εντοπίζει κανείς ακουστικά τα τούιτερ από κοντινή θέση ακρόασης ή και μακρινή αλλά σε καλά μονωμένο χώρο. Στα Duevel δεν υπάρχει περίπτωση να εντοπίσει κανείς τα μεγάφωνα και να ακούσει ξεχωριστό ήχο τούιτερ και σημεία κρος. Η τεχνική της διάχυσης έχει μεν τα καλά της, ωστόσο έχει και μειονεκτήματα. Το βασικότερο από αυτά είναι πράγματι η μειωμένη λεπτομέρεια, καθώς τα μικρότερα μήκη κύματος δεν επιβιώνουν και τόσο εύκολα μέχρι να φθάσουν στον ακροατή μετά από τις πολλαπλές διαχύσεις και ανακλάσεις. Τσιμπώντας λίγο τη στάθμη του τούιτερ, το πράγμα έρχεται μεν σε ένα λογαριασμό αλλά όχι χωρίς κόστος σε επίπεδο τονικότητας. Αλλά και από την πλευρά της μεσαίας περιοχής, υπάρχει το θέμα της μειωμένης δυναμικής περιοχής. Με απλά λόγια, όταν τα μεγάφωνα

δεν ακτινοβολούν προς τον ακροατή, υπολείπεται σε πρώτη φάση η ακουστική ενέργεια, η οποία φυσικά «μεταμορφώνεται» σε αντήχηση και, αναπόφευκτα, σε αίσθηση χώρου. Σημειώστε, πάντως, πως αυτός ο χώρος δεν είναι αποκλειστικά ο ηχογραφημένος αλλά και ο δικός μας, δηλαδή το δωμάτιο της ακρόασης. Όλα αυτά αφορούν το τυπικό – αν υπάρχει τέτοιο – παντοκατευθυντικό ηχείο που χρησιμοποιεί μεγάφωνα σε διάφορα επίπεδα, είτε έχει διασπορές είτε όχι. Η μόνη οδός για να ρεφάρει κανείς τα μειονεκτήματα της παντοκατευθυντικής ιδέας είναι αυτή που έχει ακολουθήσει η Duevel στα μεγαλύτερα μοντέλα, δηλαδή διασπορές που όχι μόνο διαχέουν αλλά και καθορίζουν αυστηρά τη διασπορά στο κατακόρυφο επίπεδο, δημιουργώντας μάλιστα φορτίσεις εμπρόσθιας κοάνης σε οριζόντια γωνία 360°. Έτσι αποκαθίσταται ουσιαστικά η δυναμική περιοχή και η λεπτομέρεια, χωρίς να χάνεται η χωρική άπλα. Το Enterprise είναι συνεπώς ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση δίπλα στο Planets, καθώς υπάρχει αυτή η κοάνη στα πρίμα που αλλάζει σημαντικά τη συμπεριφορά του ηχείου σε σχέση με τη σφαίρα του μικρού μοντέλου, χαρίζοντας ζωντάνια, αμεσότητα και πολύ καλή ανάλυση. Έχω την εντύπωση ότι το ίδιο ισχύει και για τις μεσαίες, καθώς αυτός ο μεταλλικός δακτύλιος αφήνει πιο ελεύθερο το μεγάφωνο και δεν «σπάει» τόσο έντονα και τόσο νωρίς τη διασπορά του όσο η σφαίρα, με σαφή ωφέλη στη δυναμική περιοχή και τις λεπτομέρειες. Με δυο λόγια, το Enterprise είναι σαφώς «πιο Duevel» από το Planets το οποίο, για να μην το αδικούμε, δεν παύει να αποτελεί μια όαση audiophile παντοκατευθυντικότητας στην εισαγωγική κατηγορία όπου ανήκει.

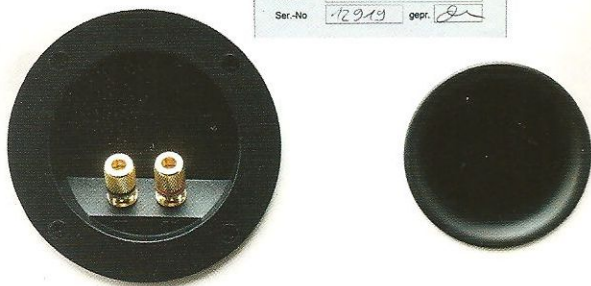

Οι Γερμανοί δεν λένε και πολλά για τις επιμέρους σχεδιαστικές επιλογές τους, ωστόσο γίνεται φανερό από τις ακρόασεις ότι τα φίλτρα τους είναι απλά και τα σημεία κροσόβερ πολύ ψηλά στο φάσμα. Στο κάτω-κάτω τι έχουν να φοβηθούν, μήπως το beaming του κώνου; Καθώς αυτός ακτινοβολεί υπό τέτοια γωνία προς τον ακροατή και η διασπορά του καθορίζεται σε αρκετά μεγάλο βαθμό από το δακτύλιο, ελαχιστοποιούνται τα προβλήματα που προκαλεί ο μιμιμαλισμός στα φίλτρα. Στήθηκε ακριβώς επάνω από τα μεγάφωνα ώστε να ξεχωρίσω όσο καλύτερα μπορούσα το φάσμα του γούφερ και έκρυψα πρόχειρα το τουίτερ. Αν και έχω αυτιά στο κεφάλι μου και όχι μικρόφωνα, θα ορκιζόμουν ότι άκουσα «γερά πρίμα» από το 6,5ιντσο, as πούμε κοντά στα 5KHz, μπορεί και παραπάνω. Υποθέτω ότι μια τέτοια επιλογή θα σχετίζεται τόσο με τα μιμιμαλιστικά ιδεώδη όσο και με τα προαναφερθέντα μειονεκτήματα,

καθώς η περιοχή αυτή, που είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για την σκηνική παρουσία, ωφελείται ενεργειακά από τη συνεισφορά του γούφερ. Στην ίδια κατεύθυνση πρέπει να κινούνται και τα ηλεκτρικά χαρακτηριστικά των custom μεγαφώνων. Με ελάχιστη αντίσταση κοντά στα 4,5Ω, το ανθρακονημάτινο γούφερ ζητάει λίγο περισσότερα από τον ενισχυτή και αναλόγως αποδίδει λίγα παραπάνω dB στις ευρύτερες μεσοχαμηλές, ώστε τελικά να έρχεται σε μια καλή τονική ισορροπία με τα ζωηρά πρίμα και το εντυπωσιακό χαμηλό του Enterprise. Το τελευταίο θυμίζει αρκετά αυτό του Planets με κάποια Hz επιπλέον, είναι δηλαδή ισχυρό και γεμάτο, παραπάνω ίσως από αυτό που θα περίμενες με βάση το μέγεθος του ηχείου, και παρουσιάζει καλή διαγραφή όταν στηθεί μακριά από έντονα στάσιμα και οδηγηθεί σωστά. Ενισχυτές με λίγα watt και χαμηλούς συντελεστές απόσβεσης δεν θα το ελέγξουν όσο πρέπει και αυτό θα τείνει να υπολεληχθεί και να μπουμάρει, καθώς και να αδειάσει στις ανώτερες χαμηλές, όμως δεν φταίει η σχεδίαση. Κρίνοντας από τα ταιριάσματα που έκανα, θα πρότεινα το Enterprise με ενισχυτές της τάξης των 80-100Wrms για να είστε σίγουροι, κατά προτίμηση solid state. Καθώς όμως το ηχείο είναι πολύ καθαρό, ταχύ και «ανοιχτό», ένας γνήσιος εκπρόσωπος του μινιμαλισμού, θα ωφεληθεί σίγουρα από κάποια λυχνία στο δρόμο του σήματος, οπότε το υβριδικό σενάριο μπορεί να λειτουργήσει στη σωστή κατεύθυνση. Ίσως μάλιστα κάτι τέτοιο να είναι και απολύτως απαραίτητο, καθώς το τίμηρο του φλερτάρει ελαφρώς με την ψυχρή ακρίβεια του carbon. Όπως συμβαίνει συνήθως με τόσο αχρωμάτιστα διαφράγματα, αυτά είναι υπέρ το δέον σφιχτά, ακόμη και φτωχά σε υφή, μέχρι να τα «ανοίξει» ο κατάλληλος ενισχυτής και να αρχίσουν έτσι να δίνουν τις αρμονικές που μπορούν. Εγώ το πέτυχα αυτό με τα 100W του A100T της Cayin, όπως το πέτυχε και η αντιπροσωπεία στο πρόσφατο Show υπό την καθοδήγηση του εξαιρετικού Unico 50.

ΕΝ ΤΕΛΕΙ...

Το Enterprise είναι αναμφίβολα ένα πολύ προικισμένο ηχείο της κατηγορίας του και μάλιστα ξεχωρίζει σε δύσκολους τομείς της αναπαραγωγής. Ασφαλώς έχει κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά λόγω της μοναδικής σχεδίασης κι εδώ που τα λέμε, όσο πιο πολύ το ακούς τόσο συνειδητοποιείς ότι παίζει μουσική με έναν αρκετά διαφορετικό τρόπο, τόσο ώστε οι επιμέρους διαφορές με τον ανταγωνισμό να φαντάζουν, τελικά, δευτερεύουσες. Το βέβαιο είναι πως απευθύνεται σε ένα συγκεκριμένο κοινό, που βλέπει στην παντοκατευθυντικότητα έναν φυσικότερο τρόπο διασποράς και, κατά δεύτερο λόγο, έχει αυξημένες απαιτήσεις από τον ενισχυτή που θα το συνοδέψει, τόσο σε επίπεδο ισχύος όσο και φινέτσας. Παρότι λοιπόν δεν του φαίνεται εξαρχής, το νέο μικρομεσαίο της Duevel είναι πράγματι, με τον τρόπο του, πέρα από μουσικό και ένα πολύ αποκαλυπτικό ηχείο. ■

Τεχνικά χαρακτηριστικά

Τύπος:

παντοκατευθυντικό, ανάκλασης χαμηλών

Μεγάφωνα:

1x170 χιλ. γούφερ, 1x25 χιλ. τούιτερ

Αντίσταση:

4Ω

Ευαισθησία:

87dB

Διαχείριση ισχύος:

60Wrms

Διαστάσεις:

83x30x20 εκ. (ΥΠΒ)

Βάρος:

15 κιλά

Duevel Enterprise

Καθαρότητα, ταχύτητα και λεπτοφυής ανάπτυξη που παραπέμπουν σε έλλειψη κουτιού και μεμβράνες. Μεγάλη σκηνή, ολογραφική και πολύ καλά εστιασμένη. Καλή έκταση στα άκρα, γεμάτο και δυνατό χαμηλό με γερές δυναμικές.

Άβολο σημείο για τα βύσματα στο κάτω μέρος της καμπίνας. Θέλει δυνατό ενισχυτή και σχετική προσοχή στην τοποθέτηση για να ελεχθεί σωστά το χαμηλό του. Οι μεσαίες «ζητάνε» αρκετό σώμα και αρμονικές από τον ενισχυτή για να ικανοποιήσουν με την παρουσία τους.

URL: <http://www.duevel-speakers.com>

Αντιπροσωπος:

Orpheus Audio
τηλ. 210-5221524

Τιμή

2.450€